

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 46Nt/39/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1723010219
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Güner
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2023:1723010219.1

Uznesenie

Okresný súd Pezinok samosudkyňou JUDr. Kristínou Güner, v trestnej veci obvineného: A. C., vo veci zmeny spôsobu výkonu ochranného liečenia podľa § 446 odsek 1 Trestného poriadku, na verejnom zasadnutí dňa 19.06.2023

rozhodol:

Podľa § 446 odsek 1 Trestného poriadku súd m e n í ochranné ústavné psychiatrické liečenie u A. C., U. XX.XX.XXXX H. R., F. R. F. XXXX/XX, R., toho času v Psychiatrickej nemocnici P. Pinela, Malacká cesta 63, Pezinok, uložené mu uznesením Okresného súdu Bratislava II. sp. zn. 6Nt/5/2023 zo dňa 08.03.2023 právoplatného 08.03.2023, na ochranné psychiatrické liečenie ambulantnou formou.

odôvodnenie:

Okresný súd Bratislava II uznesením sp. zn. 6Nt/5/2023 zo dňa 08.03.2023 uložil A.R. C. (ďalej len „obvinený“) ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou podľa § 73 ods. 1 Tr. zákona. Obvinený bol do Psychiatrickej nemocnice Philippa Pinela v Pezinku (ďalej len „PNPP“) prijatý dňa 13.03.2023.

Dňa 18.05.2023 podala PNPP- zdravotnícke zariadenie, návrh na zmenu ochrannú ústavnej liečby na formu ambulantnú, nakoľko ústavné psychiatrické ochranné liečenie splnilo svoj účel. V odôvodnení návrhu PNPP uviedla, že u pacienta je v popredí syndróm ľahkej mentálnej retardácie, bol nastavený na kombináciu antipsychotika a tymostabilizačnej liečby. Jeho diagnóza je celoživotná, nevyliciteľná, vplyvom medikácie je možné ovplyvniť poruchy správania, dráždivosť, pohotovosť k raptom hnevu. Režim oddelenia zvláda, neboli zaznamenané poruchy správania, kooperácia je dostatočná zohľadnením intelektu a kognitívnych schopností. Pacient je v pravidelnom telefonickom i osobnom kontakte s matkou, probatórne priepustky vzhľadom k hypomobilita pacienta neboli realizované. V rámci ústavnej liečby nevykazuje prejavy svedčiacie o jeho nebezpečenstve pre spoločnosť a od ďalšej liečby nie je možné očakávať ďalšiu zmenu psychického stavu, ktorý je dlhodobo stabilizovaný. Pacient má vybavený nástup do DSS Báhoň.

Na verejnom zasadnutí konanom dňa 19.06.2023 PNPP predniesla návrh v zhode s písomným podaním a uviedla, že aktuálne je stav pacienta plne stabilizovaný a nástup do DSS Báhoň je vybavený v krátkej dobe po zmene ochrannú liečby.

Bolo vykonané dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, uznesenia Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 6Nt/5/2023 z 08.03.2023, právoplatné toho istého dňa, ktorým bolo obvinenému uložené ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou podľa § 73 ods. 1 Tr. zákona. Tiež bol oboznámený znalecký posudok č. 06/2023 vypracovaný MUDr. Denisou Mészárosovou v trestnej veci obvineného A. C., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. c/. Znalčka v posudku uviedla, že obvinený trpí viacerými závažnými duševnými ochoreniami, a to mentálnou retardáciou ľahkého až stredne ťažkého stupňa / ktorou trpí od narodenia / s nevyváženým výkonom a poruchami správania, a v dôsledku kardiopulmonálneho zlyhania, ktorého následkom bolo poškodenie CNS, má ľahkú kognitívnu poruchu a organickú poruchu osobnosti / od roku 2017 / .

Taktiež u neho zistila poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním alkoholu, ktorý vyhodnotila ako škodlivý, závislosťou na alkohole netrpí. Obvinený sa v minulosti nedopúšťal žiadnych kriminálnych aktivít až do novembra 2022, zrejme preto, že medzi ním a poškodenou dochádza k stretom v dôsledku komplikovaného spolunažívania, eskalácii napätia. Poškodená sama uviedla, že obvinenému kupuje alkohol, poškodená taktiež trpí duševnou poruchou a tak jej spolužitie s obvineným je nevhodné. Znalkyňa konštatovala, že obvinený v čase spáchania skutku mal forenzne významne znížené až vymiznuté ovládacie schopnosti, nevedel a nemohol rozpoznať závažnosť a protiprávnosť svojho konania a toto nevedel a nemohol ovládať. Preto navrhla ochrannú ústavnú psychiatrickú liečbu obvineného, pretože nie je schopný užívať lieky ordinované lekárom, dodržiavať v nevhodnom domácom prostredí súdom nariadené opatrenia a abstinenciu od alkoholu, keďže jeho matka mu kupuje a nalieva alkohol, v dôsledku čoho sa u obvineného prejavuje odbrzdené správanie. Znalkyňa tiež konštatovala, že obvinený je v prípade neužívania liekov spoločensky nebezpečný, návrh na ústavnú liečbu je potrebný na elimináciu resp. izoláciu obvineného a poškodenej, resp. spolužitia v spoločnej domácnosti. Poukázala pritom aj na vyjadrenie inej znalkyne MUDr. E. Mokrášovej v ZP zo dňa 18.09.2022, ktorá uviedla, že pobyt obvineného na slobode nie je bezprostredne nebezpečný pre spoločnosť, ale jeho pobyt je možné považovať za potenciálne nebezpečný hlavne pri nedodržaní abstinencie. Odporúčanie MUDr. Mokrášovej do sociálneho zariadenia nebolo matkou realizované, a jej iniciatívu nie je možné očakávať, situáciu rieši opakovane iba podávaním trestných oznámení. Podľa znalkyne by mal byť obvinený inštitucionalizovaný, pričom by sa jednak dohliadlo na užívanie medikácie a zároveň by mu bola v sociálnom zariadení poskytovaná adekvátna opatera a dostatok sociálnych podnetov. Tiež navrhla jeho obmedzenie spôsobilosti na určité právne úkony.

Podľa § 74 ods. 1 Tr. zákona ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade aj naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulantom zariadení.

Podľa § 74 ods. 2 Tr. zákona ochranné liečenie potrvá, kým to vyžaduje jeho účel. Trvanie ochranného liečenia uloženého páchatelovi, ktorý užíva návykovú látku a spáchal trestný čin pod jej vplyvom alebo v súvislosti s jej užívaním, môže byť však ukončené, ak sa počas jeho výkonu zistí, že jeho účel nemožno dosiahnuť. O prepustení z ochranného liečenia rozhoduje súd.

S poukazom na vykonané dokazovanie súd vo vzťahu k možnostiam právnej úpravy rozhodol tak, že návrhu zdravotníckeho zariadenia vyhovel. Súd má za to, že z pohľadu skúmania účelu ústavnej psychiatrickej formy liečby bol tento splnený, jeho zdravotný stav sa počas ústavnej psychiatrickej liečby stabilizoval a nemožno ďalej očakávať akékoľvek zlepšenie zdravotného stavu obvineného či nájdenie akéhokoľvek významu ďalšieho držania pacienta v zdravotníckom zariadení. S poukazom na to, že pacient je sám ochotný sa ďalej psychiatrickej liečbe podrobovať, dobrovoľne sa inštitucionalizovať v domove sociálnych služieb, kde by mal mať momentálne vybavený nástup, konkrétne v DSS Báhoň, je podľa súdu preukázaná účelnosť ďalšej psychiatrickej liečby vo forme ambulantnej, ktorú podporili odborné znalosti jednak navrhovateľa - zdravotníckeho zariadenia, kde obvinený vykonáva súčasnú ústavnú liečbu, ako aj nezávislej znalkyne, ktorá navrhla ochrannú psychiatrickú liečbu ústavnou formou najmä s dôvodu jeho izolácie od poškodenej, a spoukazom na to, že obvinený by mal byť inštitucionalizovaný, aby sa predišlo jeho konzumu alkoholu a zabezpečil sa dohľad obvineného nad užívaním liekov a jeho celodenná opatera vzhľadom k jeho zdravotnému stavu. Z pohľadu druhej časti účelu ochranného liečenia vo vzťahu k ochrane spoločnosti pred protiprávnym konaním obvineného bolo podľa súdu z vyjadrení lekárov taktiež preukázané splnenie predpokladu zmeny formy ochrannej liečby. Jeho nebezpečnosť pre spoločnosť bola znalcom označená za potenciálnu, a to za podmienky nedodržiavania liečby, resp. užívania alkoholu. Pokiaľ však obvinený bude vykonávať ambulantnú liečbu v DSS, je táto obava odstránená, nakoľko bude na dodržiavanie liečby obvineným dohliadnuté, a tiež je nutné poukázať na to, že obvinený sa v minulosti nedopúšťal kriminogénnych aktivít, zo spáchania trestného činu bol obvinený iba raz a to vo vzťahu k poškodenej - matke obvineného, s ktorou spolužitie bude eliminované jeho umiestnením v DSS. V negatívnom prípade súd pripomína, že v zmysle trestného

zákona je možné ambulantnú formu liečenia opätovne zmeniť na ústavnú, ak by sa preukázalo, že obvinený liečbu nedodríava.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť a to do troch pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Bratislave. Oznámením uznesenia sa rozumie jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.